

SYSTEMY CZASU RZECZYWISTEGO

DOKUMENTACJA PROJEKTOWA

Winda Towarowa

Autorzy:

Michał JANIEC
Bartosz POLNIK

Prowadzący:

Dr. Inż. Michał TUREK

22 listopada 2013

1 Wprowadzenie

Projekt został zrealizowany w ramach zajęć z przedmiotu Systemy Czasu Rzeczywistego. Jego celem jest zaznajomienie się z zagadnieniem tworzenia systemów czasu rzeczywistego w środowisku IBM Rational Rhapsody. Realizowanym przez nas przykładem jest winda towarowa.

2 Przedstawienie problemu

Winda towarowa to urządzenie stosowane w przemyśle. Jest szeroko stosowana w kopalniach, halach produkcyjnych czy restauracjach. Zastosowanie jest proste: Na jednym z pięter pracownik przywołuje windę, ładuje towar, a następnie wysyła windę na inne piętro, gdzie ktoś inny odbiera towar. W przeciwieństwie do windy osobowo towarowej nie przewozi się wewnątrz osób co prowadzi do kilku uproszczeń; Sterowanie windą odbywa się w całości przy pomocy paneli sterowniczych znajdujących się na zewnątrz windy. Ponadto nie ma potrzeby stosowania automatycznie otwieranych drzwiczek. Konieczne jest także zachowanie wszelkich norm bezpieczeństwa: winda dba o zachowanie odpowiedniej prędkości podczas wznoszenia i opuszczania, jak i odpowiedniej wagi załadunku. Ponadto jak większość urządzeń przemysłowych windy towarowe często posiadają tak zwany kill switch - przycisk pozwalający na natychmiastowe wyłączenie urządzenia.

Pewna winda towarowa. Na panelu widoczny czerwony przycisk "kill switch"

3 Wymagania

3.1 Wymagania funkcjonalne

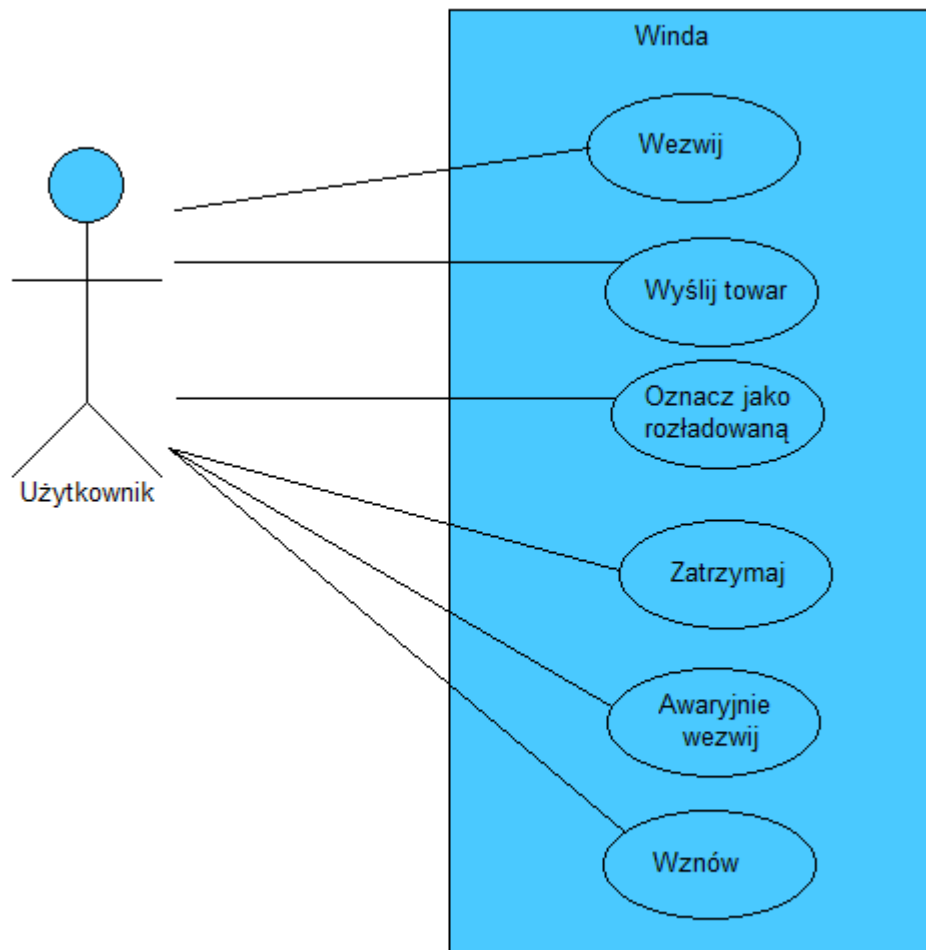
- przemieszczanie towarów między piętrami

3.2 Wymagania нефunkcjonalne

- niezawodność - brak przerw w działaniu a także poprawne zachowanie w sytuacjach brzegowych (np. gdy po wznowieniu zasilania winda znajduje się między piętrami)
- bezpieczeństwo - wykrywanie przeciążeń, niezamkniętych drzwiczek, możliwość natychmiastowego wyłączenia urządzenia

- prosty interfejs użytkownika - pozwoli uniknąć pomyłek - zwiększy bezpieczeństwo

4 Przypadki użycia

Scenariusze

- Wezwij windę
 - warunek wstępny - winda nie jest w stanie emergency
 - warunek końcowy - winda znajduje się na piętrze wzywającego
 - przebieg główny:
 - * użytkownik wciska przycisk **bring here**,

* użytkownik czeka.

- Wyślij windę

- warunek wstępny - winda jest na tym samym piętrze co użytkownik, nie jest przeciążona, a drzwiczki są zamknięte
- warunek końcowy - winda znajduje się na piętrze na które została wysłana
- przebieg główny:
 - * użytkownik wciska przycisk z numerem piętra
 - * użytkownik czeka.

- Oznacz windę jako rozładowaną - scenariusz podstawowy

- warunek wstępny - winda jest na tym samym piętrze co użytkownik, nie jest przeciążona, a drzwiczki są zamknięte
- warunek końcowy - winda może zostać wezwana przez kogoś innego
- przebieg główny:
 - * użytkownik wciska przycisk **ready**,

- Zatrzymaj

- warunek wstępny - brak,
- warunek końcowy - winda się zatrzymuje
- przebieg główny:
 - * użytkownik wciska przycisk **stop**,

- Wezwij awaryjnie

- warunek wstępny - brak.
- warunek końcowy: Winda znajduje się na parterze
- przebieg główny:
 - * użytkownik wciska przycisk **Emergency Bring Here**,

- Wznów

- warunek wstępny - winda jest w stanie emergency,
- warunek końcowy - winda oczekuje na wezwania
- przebieg główny:
 - * użytkownik wciska przycisk **Emergency ready**,

5 Architektura

Winda została zaprojektowana jako maszyna stanowa.

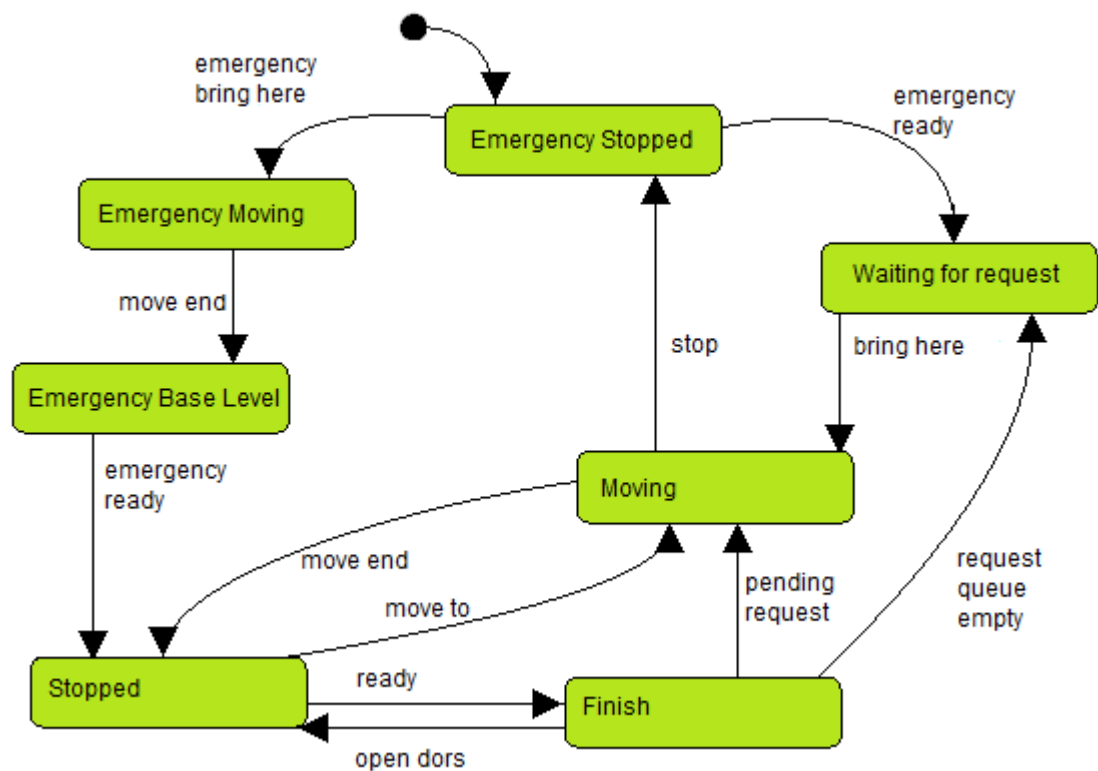
Winda posiada detektory:

- detektor stanu drzwiczek (otwarte/zamknięte)
- detektor obciążenia windy

a także efektor:

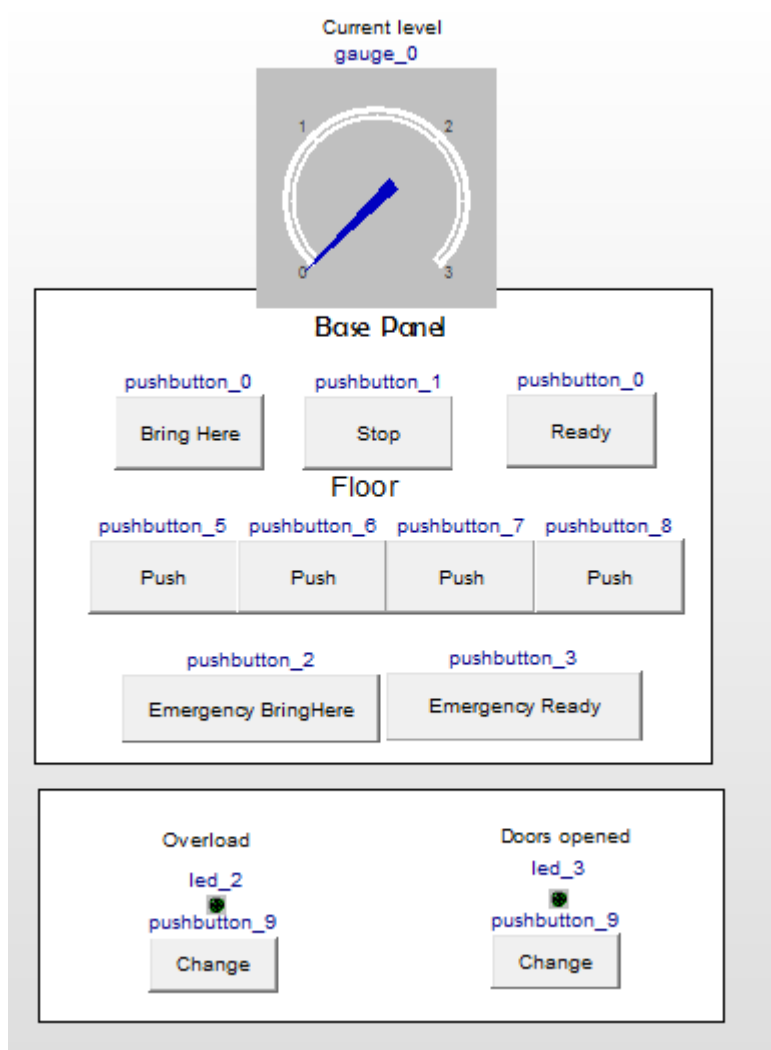
- silnik windy - przemieszczanie góra / dół

Uproszczony diagram stanów

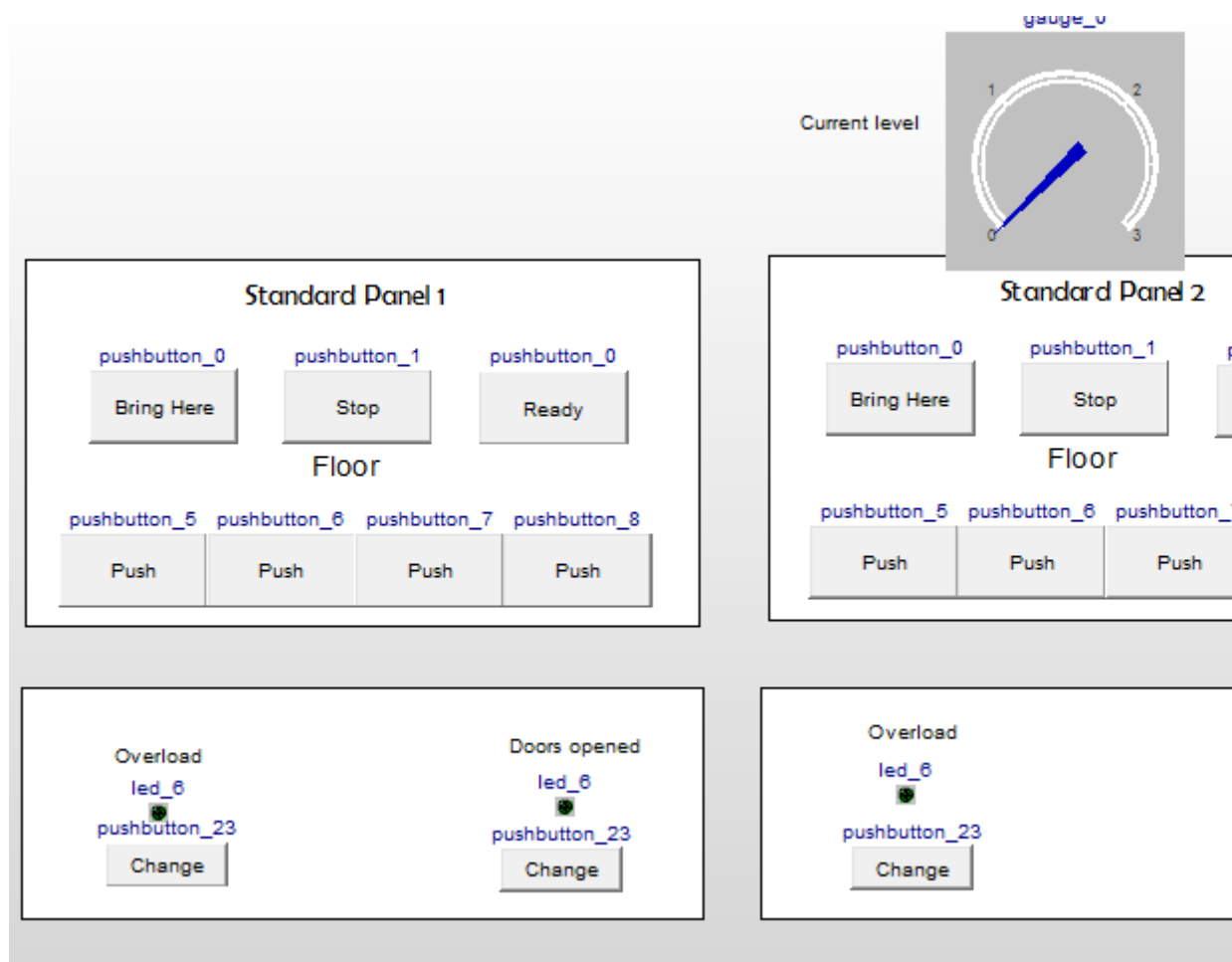
6 Interfejs graficzny

6.1 Interfejs wewnętrzny Rhapsody

Interfejs na parterze

Wskaźówka na górze pokazuje numer piętra. Na samym dole znajdują się diody informujące o tym czy drzwiczki są otwarte, oraz czy winda jest przeciążona. Jeśli chcemy zasymulować zmianę jednego z tych parametrów wystarczy kliknąć na przycisku change pod spodem. Środkowa część panelu to główny panel sterowniczy. Zawiera on przyciski **Bring here** do wzywania windy, **Stop** do zatrzymania, **Ready** do zakończenia akcji. Cztery przyciski poniżej służą do wysyłania na odpowiednie piętro. Natomiast przyciski emergencji służą do obsługi stanu emergencji.

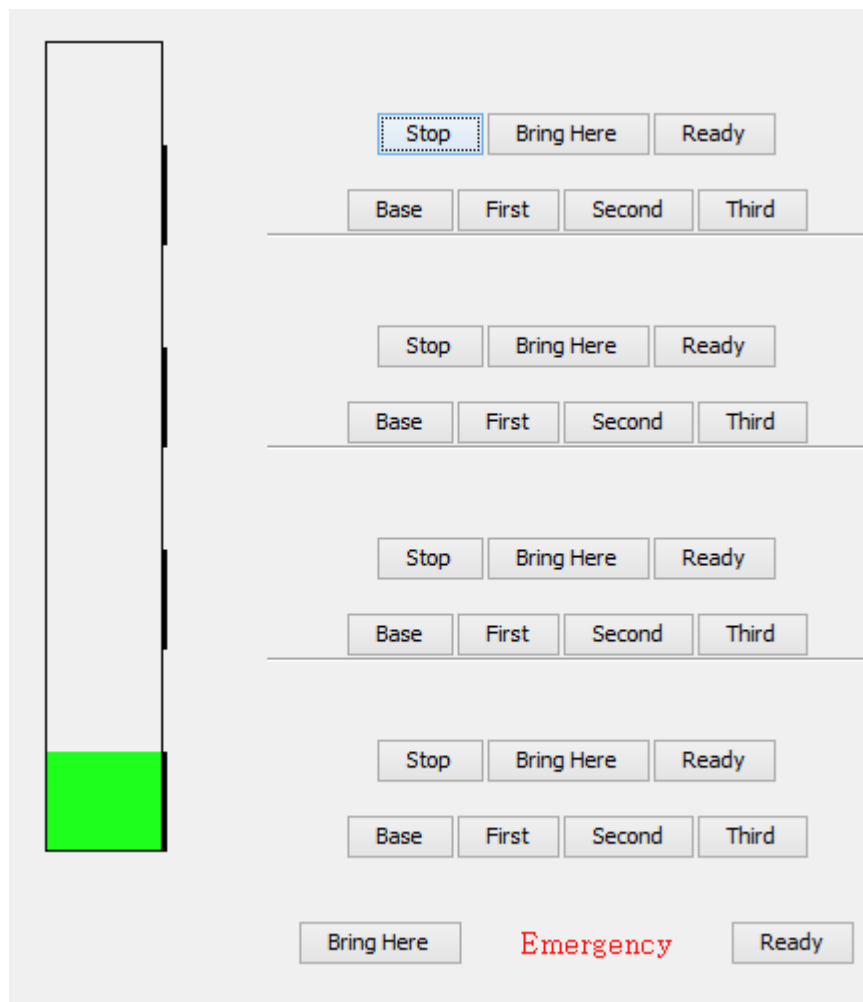
Interfejsy na pozostałych piętrach (interfejs 3 piętra nie widoczny)

Panele na pozostałych piętrach są bardzo zbliżone. Nie posiadają jedynie przycisków **Emergency Bring Here**, **Emergency Ready**.

Przykład uruchomienia windy.

Po uruchomieniu winda jest w stanie **Emergency Stopped**. Aby móc ją używać należy wcisnąć przycisk **Emergency Ready**. Winda jest gotowa do użytku. Teraz można kolejkowość dla niej zadania. Aby rozpocząć zadanie należy na dowolnym piętrze wcisnąć **Bring here**. Winda pojedzie na odpowiednie piętro. Tam można ją załadować. Następnie posyłamy windę na odpowiednie piętro, gdzie może być rozładowana. Po rozładowaniu klikamy **Ready** i winda jest gotowa do przetworzenia następnego wezwania.

6.2 Interfejs zewnętrzny

Interfejsy zewnętrzny

Interfejs jest odbiciem” tego z Rhapsody z tą różnicą że bardziej czytelnie prezentuje stan windy. Różni się także sposób otwierania drzwiczek i przeciążania windy. W celu przeciążenia windy wystarczy kliknąć jej rysunek (kolor odwzorowuje stan). W celu otwarcia drzwi wystarczy kliknąć na ich rysunek.

7 Testy

Podczas testowania windy należy zwrócić uwagę na wszelkie sytuacje wyjątkowe.

7.1 Uruchomienie windy

1. Próba wezwania windy na pierwszym piętrze
2. Winda nie powinna się poruszyć
3. Wciśnięcie przycisku **Emergency Ready**
4. Próba wezwania windy na pierwszym piętrze
5. Winda powinna pojechać na pierwsze piętro

7.2 Załadunek windy

Warunek początkowy - winda jest poprawnie uruchomiona (przycisk Emergency Ready został już wciśnięty) - znajduje się na piętrze 0

1. Wciśnięcie bring here na parterze
2. Otwarcie drzwiczek,
3. Próba wysłania windy na następne piętro,
4. Winda nie powinna się poruszyć
5. Zwiększenie obciążenia powyżej progu,
6. Zamknięcie drzwiczek
7. Próba wysłania windy na następne piętro
8. Winda nie powinna się poruszyć
9. Zdjęcie ciężaru poniżej limitu
10. Próba wysłania windy na następne piętro
11. Winda powinna pojechać

7.3 Wzywanie windy i oznaczanie jako rozładowanej

Warunek początkowy - winda jest poprawnie uruchomiona, znajduje się na poziomie 0

1. wciśnięcie przycisku **bring here** na pierwszym piętrze
2. winda powinna przyjechać na pierwsze piętro
3. wciśnięcie przycisku **bring here** na poziomie 0
4. winda nie powinna pojechać (powinna czekać na rozładowanie)

5. wciśnięcie przycisku **Second** na pierwszym poziomie
6. winda powinna podjechać na drugie piętro
7. wciśnięcie przycisku **ready** na drugim piętrze
8. winda powinna rozpocząć kolejne zadanie (zjechać na poziom 0)

7.4 Przycisk stop i Emergency Ready

Warunek początkowy - winda jest poprawnie uruchomiona, znajduje się na poziomie 0

1. wciśnięcie przycisku stop
2. próba wysłania windy na pierwsze piętro
3. próba przywołania windy na pierwszym piętrze
4. winda nie powinna się poruszyć
5. przyciśnięcie przycisku **Emergency Ready**
6. próba przywołania windy na pierwszym piętrze
7. winda powinna się pojechać
8. wciśnięcie przycisku stop, gdy winda znajduje się między piętrami.
9. winda powinna się zatrzymać

7.5 Przycisk EmergencyBringHere

1. pozostawienie windy między piętrami (opisane w poprzednim teście)
2. wciśnięcie przycisku **Emergency Bring Here**
3. winda powinna zjechać na dolne piętro

8 Podsumowanie

Budowa oprogramowania przy pomocy środowiska IBM Rhapsody okazała się ciekawym i bardzo rozwijającym doświadczeniem. Produkt firmy IBM umożliwia modelowanie systemów przy pomocy różnorodnych diagramów, najważniejszym dla nas typem diagramu jest diagram stanów, który pozwala definiować i nazywać pewne momenty w czasie życia systemu oraz określać przejścia pomiędzy nimi. Dzięki możliwości wizualnej budowy i analizy systemów opartych o maszyny stanowe pakiet ten idealnie nadaje się do budowy systemów czasu rzeczywistego, zapewniając wysoką przejrzystość,

pozwała unikać błędów i budować niezawodne oprogramowanie. Kolejną zaletą Rhapsody jest zastosowanie języków C++ oraz Java które są powszechnie znane i posiadają bardzo duże wsparcie techniczne i ogromne ilości bibliotek. Dzięki IBM Rhapsody udało nam się stosunkowo szybko stworzyć funkcjonalny i stabilny projekt.